

Vedúci odbytu Jozef Minárik posudzuje najhodnotnejší ponúkaný výrez javora s objemom 1,50 m³ na aukcii dreva (11/2002, Malá Lodina)

metódou FSC. Projekt je vypracovaný v spolupráci s Gemerským regionálnym združením vlastníkov neštátnych lesov. Získanie certifikátu preukazuje, že hospodárenie v lesoch zodpovedá ekologickým, sociálnym a ekonomickým štandardom.

3.6. VEREJNOPROSPEŠNÉ FUNKCIE LEŠA

Kategórie lesov a ich funkčné zameranie

V kategórii hospodárskych lesov dominuje produkčná funkcia zacielená na produkciu kvalitnej drevnej suroviny, súčasne však plnia hospodárke lesy aj ekologické a environmentálne funkcie.

Verejnoprospešné funkcie prevládajú v kategóriách lesov ochranných a lesov osobitného určenia.

V ochranných lesoch je prvoradé zabezpečovanie ich ochranných funkcií, najmä vo vzťahu k pôdnemu krytu. Sú to hlavne lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach (sutiny, strže, nánosy), vysokohorské lesy pod hranicou stromovej vegetácie a ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy.

K lesom osobitného určenia patria lesy s prioritným environmentálnym poslaním. Túto funkciu plnia hlavne lesy

v ochranných pásmach vodných zdrojov, prímestské a kúpeľné lesy, lesy v chránených územiach a lesy pod vplyvom imisii.

Prehľad výmery ochranných lesov podľa subkategórií [ha].
Table of protective forests area of ML Košice [ha]

Subkategorória	Ochranné lesy					Spolu Total
	Sokol'	Čermeľ	Opátka	Malá Lodina	Koššov	
a	45	23	126	654	32	880
b					33	33
c						
d	113	186	525	610	365	1 800
Σ	158	209	651	1 264	430	2 713

Subkategórie ochranných lesov:

- lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach
- vysokohorské lesy, plniace funkcie ochrany nižšie položených lesov, lesy na exponovaných stanovištiach na horských hrebeňoch pod silným nepriaznivým klimatickým vplyvom
- lesy v pásme kosodreviny
- ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy

Lesný porast s pôdoochrannou funkciou - Holice, LUC Malá Lodina

Výmera lesov osobitného určenia [ha].

Table of special - purpose forests area of ML Košice [ha]

Subkategorória	Lesy osobitného určenia					Spolu Total
	Sokol'	Čermeľ	Opátka	Malá Lodina	Kojšov	
a		1 097				1 097
b						
c	1 351	3 014				4 365
d						
e		18		205		223
f		106	313		395	814
g						
Σ	1 351	4 235	313	205	395	6 499

Subkategorie lesov osobitného určenia:

- lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov I. a II. stupňa
- lesy v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov, minerálnych vôd a kúpeľné lesy
- prímestské lesy z významnou zdravotno-rekreačnou funkciou
- lesy v uznaných zverníkoch a bažanticiach
- lesy v chránených územiach a iné časti lesov významných z hľadiska ochrany prírody
- časti lesov pod vplyvom imisii
- lesy určené na výskum a výučbu

Z prehľadov je zrejmé, že nadštandardný pomer lesov s mimoprodukčnou funkciou prevláda v subkategoriiach lesov v ochranných pásmach vodných zdrojov, prímestských lesov s významnou zdravotno-rekreačnou funkciou a lesov v chránených územiach.

Ochrana vodných zdrojov

Z hľadiska vodohospodárskeho významu územia košických lesov je podstatné plnenie funkcie lesa v ochranných

Biely potok (LUC Čermeľ) – pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja II. stupňa

pásmach vodných zdrojov I. a II. stupňa. Vplyv lesných porastov sa na tomto území prejavuje v zlepšení odtokových pomerov znížením rozkolísanosti vodných tokov a zvýšením vodnatosti vodných tokov, zádržnosťou lesných porastov pre vodu a jej následný efekt na výdatnosť prameňov pitnej vody.

Doteraz využívané zdroje pitnej vody sa sústreďujú najmä v Čermeľskom údolí, odkiaľ tunajší vodovod zásobuje významnú časť Košíc vysokokvalitnou pitnou vodou. Menšie vodné zdroje (pramene, vodné toky) sa nachádzajú na lokalitách v katastrálnom území obcí Vyšný Klátov, Košická Belá, Opátka, Košické Hámre, Malá Lodina, Veľká Lodina, Kojšov, a slúžia pre zásobovanie obecných vodovodov.

Potenciálnymi zdrojmi sú rovnako vodohospodársky významné toky a ich pramenné oblasti v povodí Sopotnice, Daľavy, Veľkého a Malého Ružínka, Opátskeho Zlatníka, Lieskovca, Rumanovej, Opátky, Potokov, Rieky a Kobuldzeľa a ďalších tokov menšieho významu.

Povodie Myslavského potoka v doline Čaks nad Nižným Klátovom tvorí zberné územie pre vodnú nádrž Bukovec.

Najdôležitejšie opatrenia zaisťujúce ochranu vodných zdrojov sa týkajú úprav drevinovej skladby, obnovnej doby a ekologických spôsobov obnovy lesa ako aj používaných technológií. Hospodárenie je úplne vylúčené v ochrannom pásme I. stupňa. Pestovné a hospodárske opatrenia zabezpečujúce plnenie vodohospodárskych funkcií lesa neznamenajú obmedzenie produkčnej funkcie lesa. Vyžadujú si však zvýšené náklady súvisiace s ekologickými postupmi pestovania a obnovy lesných porastov a použitých technológií.

Na území mestských lesov sa nachádzajú významné vodohospodárske stavby - Vodné diela Ružín I. a II., ktoré boli vybudované v rokoch 1962 - 1972 v údolí rieky Hornád. Stavbu tvorí hlavná vodná nádrž a vyrovnávací nádrž. Cieľom jej vybudovania bolo zabezpečenie úžitkovej vody pre hutnícky priemysel, riadenie odpadových vôd, zachytávanie povodňových vln a výroba elektrickej energie. V súčasnosti tvorí vodné dielo významný krajnotvorný prvok a spolu s okolitými lesmi poskytuje široké možnosti rekreácie.

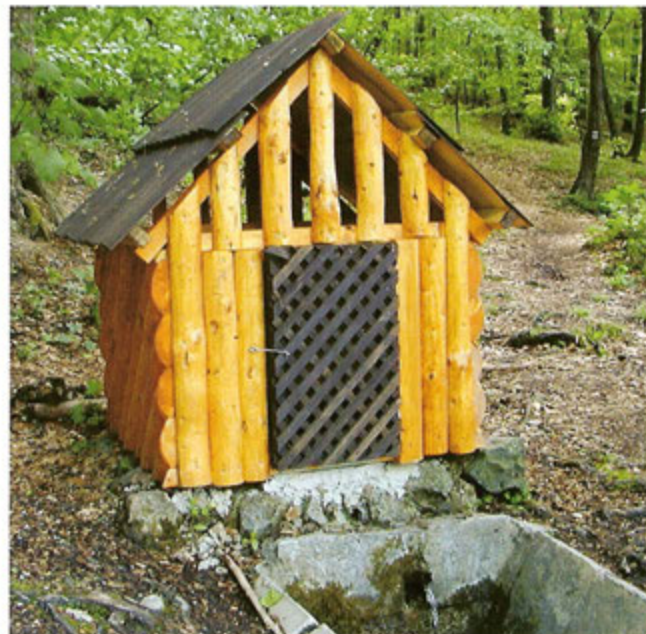
Prímestská rekreácia - Lesopark mesta Košice

Mesto Košice vo svojej severnej, západnej a východnej časti plynulo nadväzuje na lesné pozemky, čím je jedinečné medzi mestami Slovenska a Európy.

Blízkosť a dostupnosť lesa úzko súvisí s tradíciou využívania okolitého lesného prostredia pre krátkodobé rekreačné pobyty a športové vyžitie obyvateľmi mesta.

Cieľavedomý proces budovania prímestských rekreačných lesov začal v roku 1960. Pôvodná výmera rekreačných lesov činila 3 200 ha. Od roku 1969 sa územie rekreačných lesov stáva súčasťou územného plánu rozvoja mesta Košice.

Zóny rekreačných lesov mesta Košice rieši v súčasnosti aktualizovaný plán obnovy a výstavby lesoparku na území bývalých lesných hospodárskych celkov Čermeľ, Bukovec a Sokol. Posledná platná aktualizácia Generálneho plánu Lesoparku Košice je vypracovaná na roky 1999 - 2008. Zohľadňuje nové vlastnícke vzťahy a upresňuje rozlohu rekreačných lesov na výmere 4 365 ha na LUC Čermeľ a LUC Sokol.

Ochrana vodného prameňa „Hladná studňa“ nad Alpínkou - LUC Čermeľ

Lesoparkový altánok – Žabáreň, LUC Čermeľ

Podrobný projekt budovania rekreačných lesov mesta Košice obsahuje detailné pokyny pre biologickú i technickú časť výstavby a údržby tohto územia. Územie je rozdelené na zóny A, B, C z hľadiska prírodných podmienok, dostupnosti, frekvencie, dĺžky rekreačného pobytu a formy rekreačného pobytu.

Zóna rekreácie A je vyčlenená pre funkčné plochy, miesta so sústredenou technickou vybavenosťou (altánky, stoly, lavice, ohniská). Zónu B tvorí priestor v okolí funkčných plôch a trás rekreačných chodníkov. Ostatné územie patrí k rekreačnej zóne C.

Trasy rekreačných chodníkov sú budované na účely pešej turistiky, cyklistického využívania, náučných chodníkov a chodníkov pre jazdu na koni.

Stále väčší význam nadobúda využívanie trás jestvujúcich chodníkov v zimnom období pre bežecké lyžovanie. Najčastejšie využívanými trasami sú hrebeňové chodníky z Bankova cez Jahodnú na Prednú holicu až Kojšovskú hoľu a trasa Kavečany Hrešná – Vysoký vrch – Jahodná.

Biologická výstavba a údržba lesoparku spočíva hlavne v budovaní riedkolesia, úpravách trás a zelene na a okolo funkčných plôch a turistických trás.

Technická vybavenosť smeruje do výstavby a údržby 250 funkčných plôch, 50 km chodníkov členených pre pešiu turistiku a cyklistické využívanie a pre jazdu na koni.

Hospodárenie v lesoparku je smerované do vytvárania biologicky bohatého a esteticky pôsobivého lesa. Obnova lesa, hlavne v zóne A, sa zabezpečuje permanentne pri dodržaní pestrého drevinového zloženia s použitím aj exotických drevín a kríkov. Uprednostňujú sa svetlomilné dreviny. V zóne B je cieľom hospodárenia tvorba pôsobivého lesného prostredia. Uplatňuje sa tu podrastový a výberkový spôsob hospodárenia v maloplošnej forme.

Nevyhnutnou súčasťou výstavby lesoparku je aj nepretržitý systém výchovy návštevníkov lesoparku zameraný na správanie sa v prírode a zamedzovanie poškodzovania lesa a lesoparkových zariadení. Vysoký stupeň devastácie bráni rozvoju lesoparku a značne zvyšuje náklady na jeho obhospodarovanie.

Významnými centrami košického lesoparku sú lokality: Jahodná, Bankov, Alpinka, Hradová, Girbeš, promenádný chodník Furča – Zelený dvor.

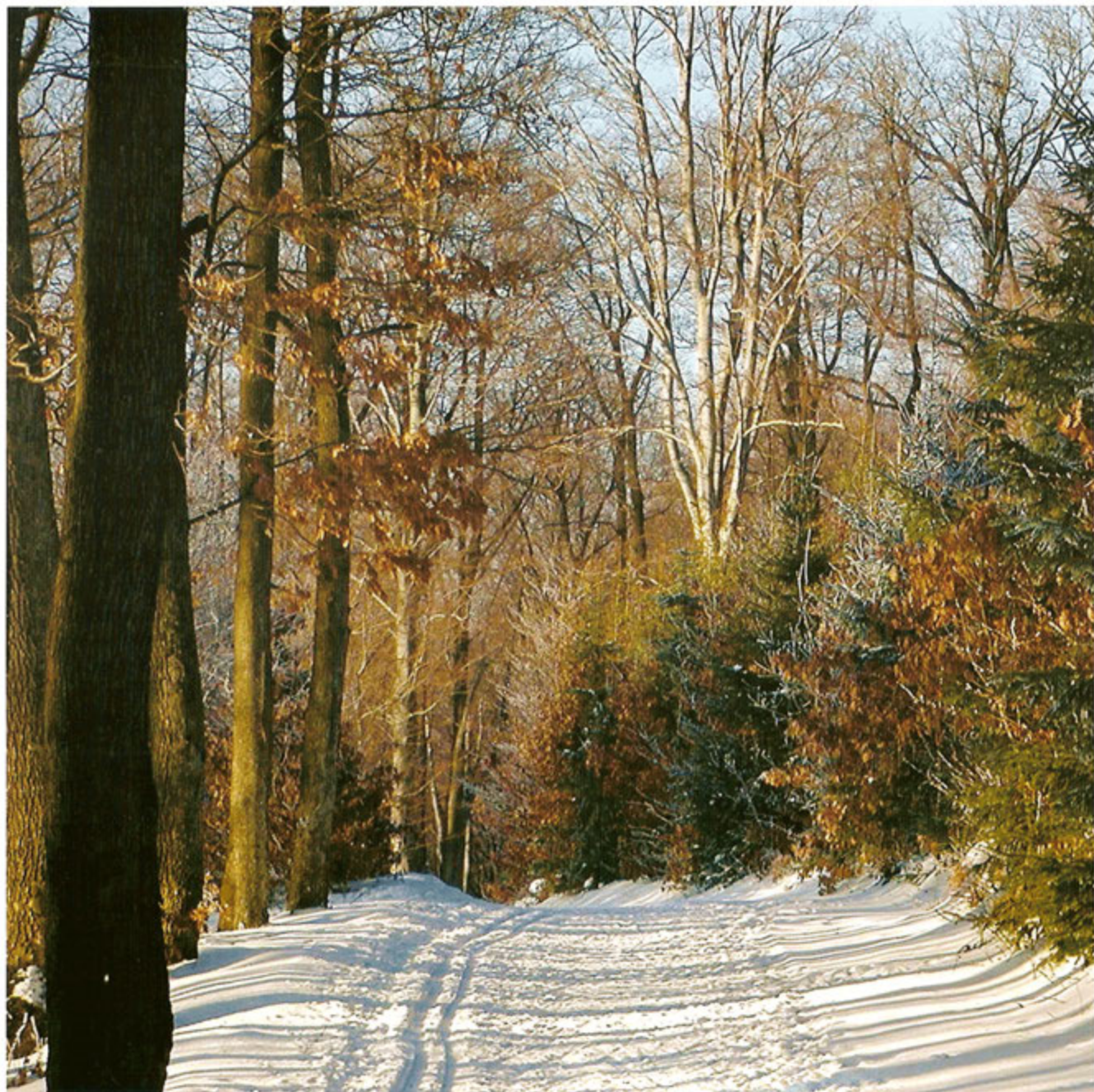
Atraktivitu územia zvyšuje sezónne využívaná Detská železnica spájajúca ústie Čermelského údolia s rekreačným centrom Alpinka a novovybudované golfové ihrisko nad Alpinkou na výmere 14 ha, na lúkach pozdĺž Čermelského potoka.

Návštevnosť lesoparku v lokalite Hradová zvyšuje odkryv archeologických nálezov Košického hradu (13. – 14. storočie) a vyhliadková veža.

Významnou rekreačnou oblasťou na území košických lesov je Ružínska priehrada na rieke Hornád a Hniliec, ktorá vytvára široké možnosti individuálnej rekreácie (chatové osady), vodných športov a turistiky spojenej s výletmi do okolitých lesov.

Na území košických lesov sa nachádzajú v rôznom stupni vybudované areály zimných športov na Jahodnej, Košických Hámroch a zimné bežecké trasy v lesnom prostredí pri lyžiarskom areáli Kavečany.

Bežecká lyžiarska trasa „Hrešná – Križna“ - LUC Čermeľ

Ochrana prírody – prírodné rezervácie

Veľmi významnou funkciou na území mestských lesov je ochrana prírody, spočívajúca v zachovaní a využívaní lesa ako prírodného prostredia cenného svojou pôvodnosťou a krásou.

Z uvedeného hľadiska je celé územie zaradené do 1. – 5. stupňa ochrany prírody.

Najcennejšie časti predstavujú prírodné rezervácie zaradené v najvyššom - 5. stupni ochrany prírody, ktoré sú zamerané predovšetkým na ochranu pôvodných lesných spoločenstiev a geomorfologických útvarov.

Na záujmovom území sa nachádza 5 národných prírodných rezervácií a 1 prírodná rezervácia v nasledovnom členení:

Národné prírodné rezervácie: Vozárska
Bokšov
Humenec
Sivec
Bujanovské dubiny

Prírodné rezervácie: Vysoký vrch

Územie košických lesov poskytuje aj ďalší priestor pre vyčlenenie maloplošných chránených území a prírodných útvarov, predovšetkým v častiach LUC Malá Lodina a Kojšov.

Hospodárenie v prírodných rezerváciách je v zásade vylúčené. Výnimky tvoria len prípady, kedy by ponechanie lokality na prirodzený vývoj znamenalo zánik chráneného územia, alebo by nastala významná zmena účelu jeho vhlásenia.

VOZÁRSKA

Národná prírodná rezervácia (Výmera: 76,63 ha; K. ú.: Ružín).

Charakteristika: Slovenské Rudohorie - údolie Hornádu, 500 až 738 m n. m., JZ svahy.

Veľká Ružínska jaskyňa so zimnou výzdobou – NPR Vozárska, LUC Malá Lodina

Flóra: V zachovalom poraste pôvodného druhového zloženia je základnou drevinou buk (*Fagus sylvatica*), prítomná je jedľa (*Abies alba*), javor (*Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*), lipa (*Tilia platyphyllo* subsp. *euplatyphyllo*). Podrast charakterizujú druhy bukového lesného vegetačného stupňa: ostrica (*Carex silvatica*), hluchavka (*Lamium galeobdolon*), šalvia (*Salvia glutinosa*), bažanka (*Mercurialis perennis*), ostružina (*Rubus caesius*) a i.

Ochranské zameranie: Ochrana západných úbočí Spáleného vrchu, ktoré sú budované skrasovatenými jurskými vápencami Čiernej hory s prirodzenými bučínami a jedľo-bučínami. NPR tvorí nadzemné ochranné pásmo CHPV Veľká Ružínska jaskyňa. Ochranné pásmo NPR sa tiahne v šírke 100 m po obvode lokality NPR.

Bralnatý hrebeň NPR Bokšov, LUC Malá Lodina

BOKŠOV

Národná prírodná rezervácia (Výmera: 146,71 ha; K. ú.: Veľká Lodina).

Charakteristika: Čierna hora - hrebeň Ostrého Hradu a SV vápencové svahy strmo klesajúce do údolia Hornádu v rozptätí 350-810 m n. m.

Flóra: V prírodnej rezervácii sa zachoval najsevernejší výskyt škumpy (*Cotinus coggygria*), ako zvyšok predchádzajúcich teplých období. Lesné porasty vytvára buk (*Fagus silvatica*), vtrúsene javor (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), dub (*Quercus pubescens*), jaseň (*Fraxinus ornus*) a i. Pozoruhodný je výskyt mediteránnej mušky *Calophya rhois* z rodu Homoptera, ktorá svoju existenciu viaže na prítomnosť škumpy (*Cotinus coggygria*).

Otvorené bralá hostia vzácnu teplomilnú kvetenu, do ktorej patria: prillbica (*Aconitum anthora*), astra (*Aster amellus*, *Aster linosyris*), smlz (*Calamagrostis varia*), ostrica (*Carex alba*), poniklec (*Pulsatilla slavica*), hrdobradka (*Teucrium montanum*).

Ochranské zameranie: Ochrana severných svahov vápencovej Holice prechádzajúcich do bralnatého hrebeňa s teplomilnými skalnými biocenózami. Okrem množstva zákonom chránených druhov rastie tu tiež škumpa vlasatá (*Cotinus coggygria*).

HUMENEC

Národná prírodná rezervácia (Výmera: 86,08 ha; K. ú.: Veľká Lodina).

Charakteristika: Čierna hora - široký oblý svah, sklon 20-30°, JZ až JV 460-613 m n. m., vápenec.

Flóra: V porastoch prevláda buk (*Fagus silvatica*) nad dubom (*Quercus petraea*). Obe dreviny pochádzajú prevažne z výmladkov, ako primiešanina sú: hrab (*Carpinus betulus*), dub (*Quercus pubescens*, *Quercus cerris*), jaseň (*Fraxinus ornus*), javor (*Acer pseudoplatanus*). V lesnom podraсте a na lesostepných riedinách rastú: mrvica (*Brachypodium pinnatum*), ostrica (*Carex humilis*), ostrevka (*Sesleria calcaria*), astra (*Aster linosyris*), kostrava (*Festuca duriuscula*, *Festuca pseudodalmatica*), betonika (*Betonica officinalis*), marulka (*Calamintha clinopodium*), hrdobradka (*Teucrium montanum*), nátržník (*Potentilla arenaria*), lipnica (*Poa nemoralis*), medunica (*Melitis melisophyllum*). Viaceré druhy tu dosahujú najsevernejší výskyt na východnom Slovensku.

Ochranské zameranie: Ochrana spoločenstiev dubín s dubom plstnatým s výskytom zákonom chránených a viacerých teplomilných druhov rastlín na severnej hranici ich rozšírenia.

Vrchol Humenca - NPR Humenec, LUC Malá Lodina

Vrcholové bralo Sivca – NPR Sivec, LUC Lodina

SIVEC

Národná prírodná rezervácia (Výmera: 169,79 ha; K. ú.: Ružín).

Charakteristika: Slovenské rudohorie (Spišská časť) - geomorfologicky nápadné vápencové bralo vypínajúce sa z hlbokého údolia Hornádu nad Ružínskou priehradou v nadmorskej výške 781 m so strmými 30-45° svahmi porastenými lesom. Územie NPR Sivec sa nachádza v orografickom celku Čierna hora, v katastrálnom území Ružín, po pravej strane cesty Košické Hámre - Malá Lodina. Z vrcholu brala ako výraznej dominanty krajiny je prekrásny pohľad do hlbokéj doliny Hornádu.

Flóra: Lesné porasty sú typologicky zaradené do lesných typov: typická bučina (*Fagetum typicum*), holá bučina (*Fagetum pauper*), vápencová bučina (*Fagetum dealpinum*), lipová javorina (*Tilieto-Aceretum*) a vápencová borina (*Pinetum dealpinum*). Zmiešanie drevín tvoria: buk (*Fagus*

silvatica), dub (*Quercus petraea*), jedľa (*Abies alba*); primiešané sú javor (*Acer pseudoplatanus*), jaseň (*Fraxinus excelsior*), lipa (*Tilia platyphylla* ssp. *grandifolia*), smrekovec (*Larix decidua*), ojedinele dub (*Quercus pubescens*) a tis (*Taxus baccata*).

V krovinatom poschodí rastú: jarabina (*Sorbus torminalis*, *Sorbus aria*), tavelník (*Spiraea media*), rešetliak (*Rhamnus cathartica*), bršlen (*Euonymus verrucosa*), ríbezľa egrešová (*Ribes uvacrispa*). Floristicky osobitou je bohatá a pestrá hrebeňová časť vlastného vrcholu, kde rastie aj *Waldsteinia ternata* (najsevernejší výskyt na Slovensku). Vrcholové skalné bralo je dávno známe svojou neobyčajne bohatou a pestrou flórou rázu horského, dealpinského, prealpínskeho a výslovne teplomilného, vytvárajúceho mozaiku skalných fytocezón a spoločenstiev s ostrevkou vápnomilnou (*Sasleria calcaria*) a kostravou sivou (*Festuca glauca*).

Pôvodný dubový porast – NPR Bujanovské dubiny, LUC Malá Lodina

Ochranské zameranie: Ochrana prirodzených spoločenstiev bučín a suťových javorín s bohatým podrastom horskej a teplomilnej flóry.

BUJANOVSKÉ DUBINY

Národná prírodná rezervácia (Výmera: 88,17 ha; K. ú.: Ružín).

Charakteristika: Čierna hora - údolie Hornádu, JV až JZ svahy 15-25°, 575-765 m n. m., rula, granit, granodiorit, diorit.

Flóra: Je to jedna z najvýznamnejších lokalít duba zimného (*Quercus petraea*) na Slovensku, s mimoriadne kvalitnou stromovou zásobou s maximálnymi výškami 38 m. Z ďalších drevín sú prítomné: buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab (*Carpinus betulus*), cenné listnáče a sporadicky jedľa biela (*Abies alba*), smrek (*Picea abies*). Prírodná rezervácia je významným objektom pre porovnávacie štúdium lesa s prevahou duba a buka ako aj vplyvu dreviny na pôdu a porastovú mikroklimu.

Ochranské zameranie: Ochrana mimoriadne produktívnych porastov duba zimného so zmiešanou teplomilnou a

horskou flórou. Ochranné pásmo v šírke 100 m po obvode NPR.

VYSOKÝ VRCH

Prírodná rezervácia (Výmera: 36,52 ha; K. ú.: Čermeľ, Sokol).

Charakteristika: Slovenské rudohorie, JZ až J expozícia, 750 – 850 m.n.m.

Flóra: V pestrom zastúpení drevín sa vyskytuje buk (*Fagus sylvatica*), javor (*Acer pseudoplatanus*), jaseň (*Fraxinus excelsior*), lipa (*Tilia cordata*), dub (*Quercus petraea*), brest (*Ulmus glabra*). Vzácné a zákonom chránené rastliny sú zastúpené druhmi: *Aconitum sylvestris*, *Campanula carpatica*, *Clematis alpina*, *Cornus mas*, *Lilium martagon*, *Platanthera bifolia*. Z botanického hľadiska je veľmi hodnotná časť Bielej skaly, kde vzhľadom na odlišný geologický podklad – vápenec, vyvinuli sa teplomilné rastlinné spoločenstvá.

Ochranské zameranie: PR je zriadená za účelom ochrany pralesovitých lesných spoločenstiev Vysokého vrchu (850 m.n.m.) a Bielej skaly (806 m.n.m.) v závere Čermeľského údolia.

Vysoké Tatry z Vysokého vrchu (850 m n.m.) - rozhranie LUC Čermeľ, Sokol a Malá Lodina

3.7. ĽUDSKÉ ZDROJE A ICH ROZVOJ

Vývoj a štruktúra zamestnancov

Základným predpokladom plnenia podnikových cieľov je stabilizovaný a odborne zdatný personál. Pri nábehu činností bola pre spoločnosť výhodou možnosť oprieť sa o skúsenosti odborného lesníckeho personálu z radov bývalých zamestnancov Východoslovenských lesov, š.p. Košice, ktorí sa stali v súvislosti s organizačnými zmenami po odovzdaní majetku disponibilní a rozhodli sa nájsť svoje uplatnenie v novo vznikajúcej mestskej obchodnej spoločnosti.

Zamestnaneckú štruktúru podniku tvoria:

Kategória zamestnancov	Rámcová profesná štruktúra
Technicko-hospodárski (THZ)	manažment podniku, odborný personál na ústredí podniku, lesných správach a strediskách
Robotníci-stáli	obsluha odvozných súprav na odvoz dreva a nakladačov, vodiči osobnej a nákladnej dopravy, píliči pri manipulácii dreva na expedičných skladoch, dielenský personál autoopravárenskej a stolárskej dielne
Robotníci-sezónni	zamestnávaní v priebehu roka na určitú dobu (spravidla od apríla do októbra) na zabezpečenie výkonov lesníckej činnosti - pestovanie a ochrana lesa, škôlkárska činnosť, ostatné práce v lese

Na operatívne zabezpečenie sezónnych prác v lese boli každoročne podporne využívané aj kapacity zamestnancov vykonávajúcich práce na základe dohôd o pracovnej činnosti.

Počas existencie spoločnosti pracovalo vedenie podniku v nasledovnom zložení:

Vedenie podniku	Obdobie pôsobenia
Ing. Julian Tomašík - konateľ - riaditeľ podniku	od 1993
Ing. Štefan Vasil' - konateľ - výrobný námestník	1993-1999
Ing. Anna Sedláková - konateľ - ekonomický námestník	1993-1999
Ing. Jaroslav Tešliar, CSc., - konateľ - nám. pre mimoprodukč. funk.	1993-1995
Ing. Ľubomír Juhás - konateľ - výrobný námestník	od 1999
Ing. Miroslav Tököly - ekonomický námestník	od 1999

Okrem členov užšieho vedenia podniku patria medzi 12 vedúcich zamestnancov: 5 vedúci lesných správ a poľesia, 3 vedúci stredísk, 1 vedúci obchodu.

Vývoj priemerného počtu a štruktúry zamestnancov podľa kategórií *Number of employees (technicians, permanent and seasonal workers)*

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
THZ	68	75	76	76	72	63	68	67	64
R-stáli	42	44	45	45	41	38	42	39	38
R-sez.	144	192	126	56	39	37	45	41	21
Σ	254	311	247	177	152	138	155	147	123

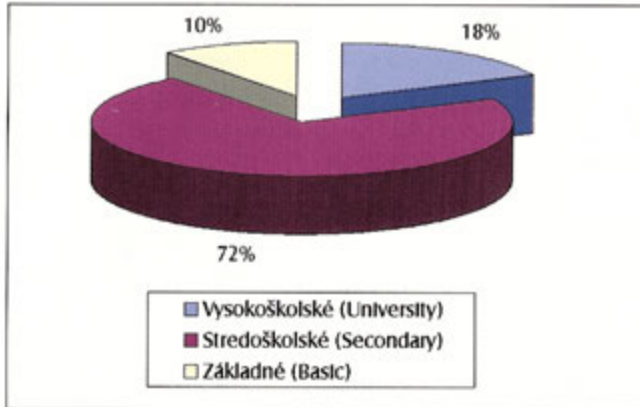
Z vývoja zamestnanosti v poslednom období je zrejme pomerné zníženie stavu, ktoré súvisí s reštrukturalizáciou výkonov v prospech efektívnejšieho dodávateľského systému.

Kolektív zamestnancov v stálom pracovnom pomere je stabilizovaný a vykazuje minimálny stupeň fluktuácie. Okrem zamestnancov v pracovnom pomere boli pri prácach v lese zamestnávaní pracovníci na základe dohôd o pracovnej činnosti.

Priamy výkon odbornej správy lesného majetku sa uskutočňuje prostredníctvom 16-tich certifikovaných odborných lesných hospodárov, ktorí sú zamestnancami podniku. Štatút lesnej stráže s oprávneniami verejného činiteľa má 24 zamestnancov.

Vzdelanostná štruktúra stálych zamestnancov:
Education structure of employees

Starostlivosť o zamestnancov

Záujmom podniku je neustále zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov organizáciou a podporou vzdelávacích aktivít. Každoročne sa v rámci odborného programu „Lesníckych dní“ venuje pozornosť aktuálnym témam z lesníckej praxe. Podnikové združenie vedecko-technickej spoločnosti organizuje pre zamestnancov pravidelné odborné exkurzie. Vzhľadom na zintenzívnenie medzinárodných kontaktov prebieha jazykové vzdelávanie vybraného okruhu THZ. Spoločnosť sa v rámci svojho členstva aktívne podieľa na podpore aktivít regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov.

Krédom podniku je rešpektovanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na pracoviskách sú definované rizikové faktory a voči nim prijaté ochranné a obranné opatrenia, vrátane vybavenia zamestnancov osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami. Samozrejmosťou je preventívna zdravotná starostlivosť

o zamestnancov a používanie ergonomicky vhodných pracovných prostriedkov a zariadení.

Súčasťou firemnej kultúry je používaný systém spolurozhodovania v otázkach zamestnaneckej politiky cestou kolektívneho vyjednávania vedenia podniku s odborovou organizáciou.

V systéme odmeňovania za prácu zohrávajú významnú motivačnú funkciu pohyblivé mzdové náležitosti (tvoria v priemere 1/3 z celkovej mzdy), priznávané zamestnancom v závislosti od splnenia stanovených ukazovateľov.

Okrem odmeňovania za prácu sú zamestnancom poskytované ostatné plnenia v podobe príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie, odmien pri významných životných a pracovných jubileách, príspevkov zo sociálneho fondu na rekreáciu, regeneráciu, stravovanie, dopravu do zamestnania, sociálnu výpomoc v núdzi.

Počas existencie spoločnosti boli pracovno-právne nároky zamestnancov riadne a včas plnené.

Pravidelne sú organizované pre zamestnancov podnikové spoločenské a športové aktivity. Každoročne sa organizujú v rámci programu „Lesníckych dní“ športové podujatia so súťažami v strelbe, futbale, tenise, varení lesníckeho guláša. Tradičné sú tiež lyžiarske preteky „Lesnícky slalom“. Oblíbenou spoločenskou udalosťou je každoročný „Lesnícky ples“.

V oblasti práce a komunikácie s verejnosťou sa uskutočňujú nasledovné aktivity:

- organizovanie „lesných škôl“ pre školskú mládež za účelom formovania jej pozitívneho vzťahu k lesnému prostrediu;
- aktívna spoluúčasť pri zabezpečovaní podujatí v rámci „Dní mesta“ a „Košíckých Vianoc“;
- sprístupňovanie lesného prostredia pre verejnosť úpravou a vyznačením vhodných turistických, cykloturistických trás a náučných chodníkov;
- jarné „otváranie studničiek“ spojené s úpravou prameňov a ich okolia;
- novinové správy v miestnej tlači, informujúce o aktuálnom dianí v košíckych lesoch, tiež apelujúce na rešpektovanie zásad kultúrneho správania sa v lesnom prostredí najmä vo vzťahu k lesoparku.

LS Sokol (zľava): Milan Pohorelec, Miroslav Židek, Jozef Murajda, Dagmar Danišová, Štefan Fabián, Štefan Košan, Róbert Redaj, Juraj Sepeši

LS Čermeľ: Zdeněk Jenčík, František Urbančík, Ivana Fabiánová, Štefan Katona, Peter Šiška, Pavol Vasil, Viktor Hutlák, Róbert Belán, Michal Bradovka

LS Opátka: Tibor Thern, Ján Kofveč, František Petrik, Alžbeta Hromá, Peter Garlathy, Rastislav Nagy, Pavol Stankovič, Ernest Müller

LS Malá Lodina: Ivan Zuščák, Dušan Kováč, Milan Chudý, Pavol Gajdoš, Radovan Franko, Mikuláš Lunio, Michal Fotta, Miroslav Prokop, Marián Čekan

Polesie Kojšov: Milan Hrabovský, Marián Chovan, Ján Marton, Jozef Oberhauser

SDO Košice: Jozef Felix, Magdaléna Miřnová, Valentin Rusnák

SME Košice: Miroslav Göbl, Jozef Sabol, Martin Konečný

SME Malá Lodiina: Ján Nemeč, Jozef Fialka, Slavomír Janoško

Ústredie ML Košice: František Bell, Miroslav Tökköly, Adriána Szcureková, Julian Tomaščík, Eleonóra Kučerová, Adrián Weiszer, Marta Adamová, Mária Zaicová, Soňa Bradovková, Ľubomír Juhás, Eva Vincová, Branislav Porubčan, Anna Kuručová, Eva Mižáková, Tibor Roth, Terézia Pavlíková, Jarmila Kostovčíková

Lesnícke dni – praktické terénne ukážky v rámci odborného vzdelávania – LUC Opátka

Otvorenie cyklotrasy „Alpínka – Lieskovec“ (LUC Čermeľ) primátorom mesta Košice JUDr. Zdenkom Trebušom a riaditeľom podniku Ing. Julianom Tomašíkom (1. 5. 2003)

8. ročník lyžiarskych pretekov „Lesnícky slalom“ - Areál Kavečany

Lesná škola v prírode – výchovná práca s mládežou (LUC Kojšov)

Lesnícke dni-nástup na športový deň

Lesnícke dni – strelecká súťaž

Podnikové futbalové mužstvo na turnaji v Jasove

3.8. HOSPODÁRSKE VÝSLEDKY A VYBRANÉ UKAZOVATELE

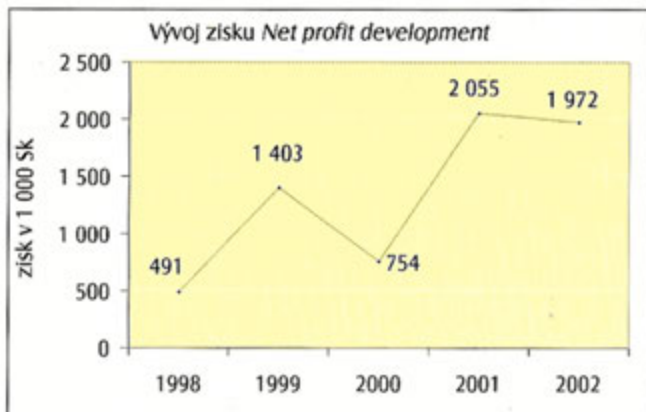
Spoločnosť vychádza pri svojej činnosti zo strednodobého zámeru podnikateľských aktivít, ktorý sa vypracúva na obdobie 5-10 rokov. Ten je rozpracovaný do ročných podnikateľských zámerov, ktoré tvoria základný rámec plánovania.

Dosahované výsledky sú pravidelne analyzované formou rozboru hospodárenia v štvrtročných intervaloch. Predmetom hodnotenia sú tiež výsledky kontroly kvality prác a výrobkov, vykonávané z úrovne vedúcich zamestnancov hospodárskych stredísk a ústredia podniku.

Vývoj hospodárskeho výsledku

V každom roku svojho pôsobenia podnik hospodáril so ziskom. Rozdelenie zisku v zásade smerovalo do fondov investičného rozvoja a čiastočne na podporu sociálneho programu podniku.

Vývoj disponibilného zisku podniku bol v rokoch 1998-2002 nasledovný:

Ekonomické prínosy vytvorené spoločnosťou vo vzťahu k zakladateľovi za obdobie 1994-2002 predstavujú:

v 1000 SK

- nájomné za nehnuteľný a hnutelný majetok	53 256
- opravy a údržba majetku	32 141
- majetkové dane a poistenie	13 612
- pestovanie a výchova lesných porastov	145 991
- starostlivosť o lesopark	3 788
- investičná činnosť	53 282

Celkom: 302 070

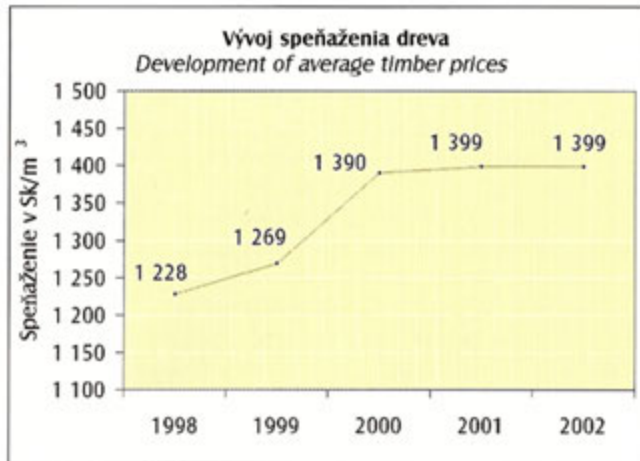
Vybrané výnosové a nákladové položky

V rámci prevádzkových výnosov sú rozhodujúcou položkou tržby za predaj drevnej hmoty, ktoré tvoria v priemere ich 80%-ný podiel.

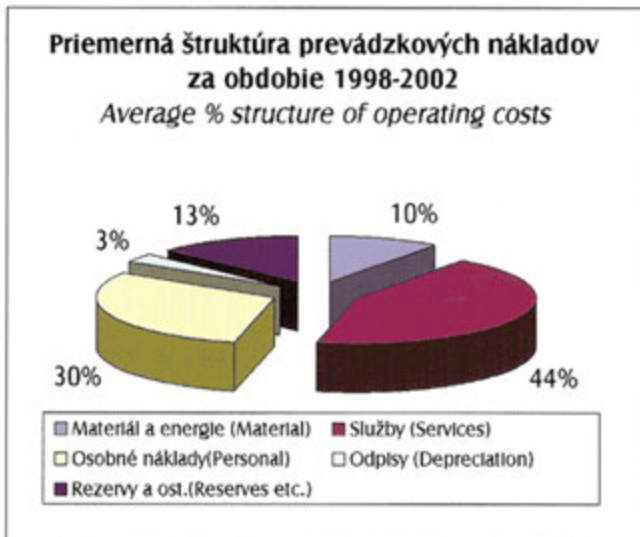

Syntetickým ukazovateľom úspešnosti obchodu s drevom je výška dosiahnutej priemernej predajnej ceny (spenaženia) dreva na 1 m³, ktorú ovplyvňujú konkrétne vnútorné a vonkajšie činitele v príslušnom období, najmä štruktúra ťažby dreva (pomer obnovných a výchovných ťažieb, fáza obnovných ťažieb) a úroveň dopytu po jednotlivých sortimentoch dreva na trhu.

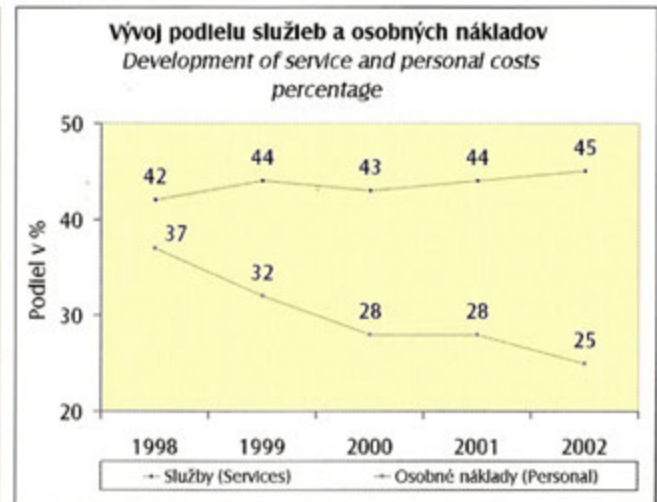

V štruktúre prevádzkových nákladov dominujú náklady na služby a osobné náklady. V rámci služieb sú rozhodujúcou položkou výkony dodávateľov prác v lesnej výrobe – v ťažbovej, pestovnej činnosti a odvoze dreva, ktoré tvoria v priemere ich 60 %-ný podiel.

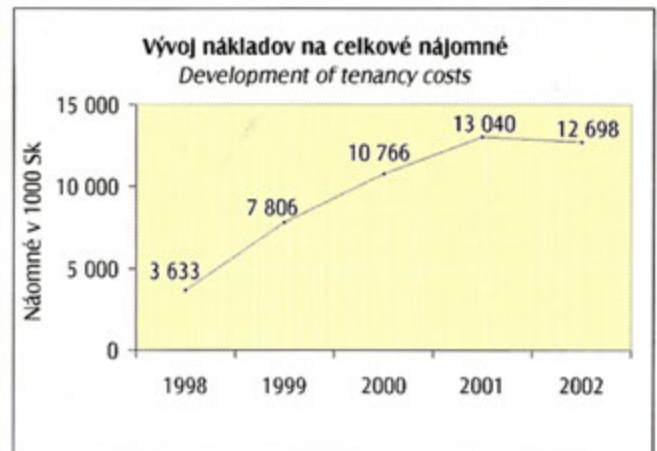

Vývoj štruktúry hlavných prevádzkových nákladových druhov bol nasledovný:

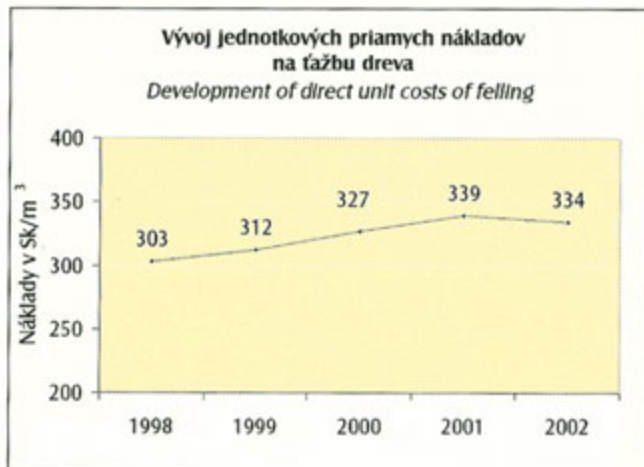
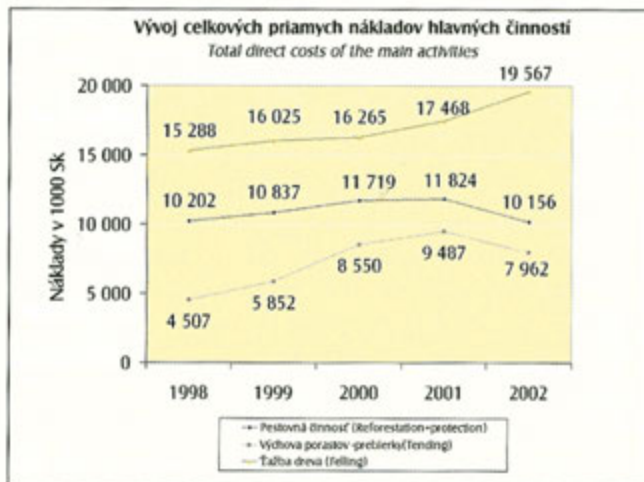
Z grafického prehľadu sú zrejme vzájomne súvisiace tendencie poklesu podielu osobných nákladov a mierneho vzostupu podielu služieb z dôvodu zvyšovania zastúpenia dodávateľského systému pri zabezpečovaní hlavných výrobných činností.

Najvýznamnejšími zložkami nákladov na služby sú položky služieb dodávateľov v lesnej výrobe a nájomného. Celkové nájomné zahŕňa nájomné za lesné pozemky, stavby a dopravné prostriedky voči zakladateľovi, nájomné za stavby platené Lesom SR, š. p. a lízingové nájomné.

Vývoj celkových priamych nákladov na vybrané hlavné činnosti bol nasledovný:

Úroveň jednotkových nákladov na ťažbu dreva, ktoré pokrývajú komplexnú výrobu krátených kmeňov v celých dĺžkach od stínky, cez sústreďovanie a prípravu drevnej hmoty na odvozné miesto má dlhodobu stabilizovaný charakter.

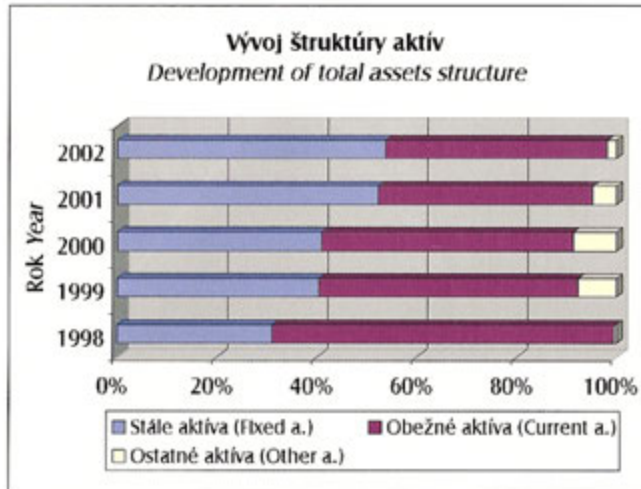

Východ slnka na Hrešnej, LUC Čermeľ

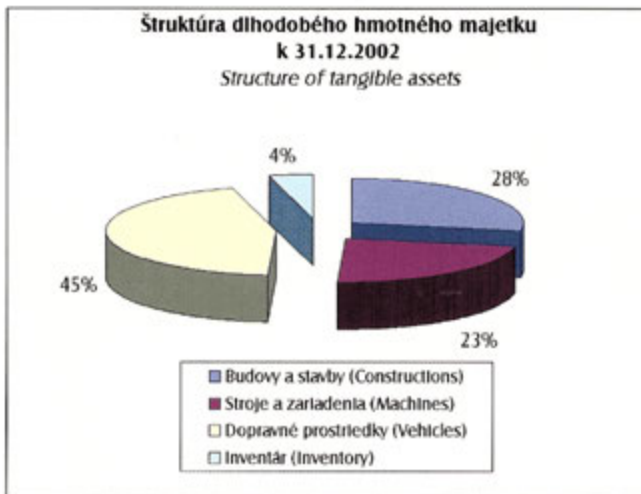
Štruktúra majetku podniku

Z nasledujúceho vývoja štruktúry aktív (majetku podniku) je viditeľné postupné posilnenie podielu stálych aktív (dlhodobého, investičného majetku) a naopak, oslabenie podielu obežných aktív (krátkodobého majetku). Tento trend je výsledkom priaznivého, výrazného poklesu celkového stavu pohľadávok v roku 2002 na 1/4 objemu pohľadávok z roku 1998.

V rámci stálych aktív (dlhodobého hmotného majetku) bola štruktúra v zostatkových cenách k 31. 12. 2002 nasledovná:

Investičná činnosť

Súčasná štruktúra hmotného majetku je výsledkom investičnej činnosti. Dominantnú položku v ňom predstavujú dopravné prostriedky a stroje, čo súvisí s potrebami zabezpečenia kľúčových technologických fáz lesnej výroby- odvoz, manipuláciu a expedíciu drevnej hmoty. Celkový objem investícií počas existencie spoločnosti dosiahol 53 282 tis. Sk.

Prehľad najvýznamnejších stavebných investícií v obstarávacích cenách:

Názov investície	Hodnota v 1000 SK
Rekonštrukcia lesovne Košická Belá a dostavba jej areálu	1 244
Rekonštrukcia stolárskej dielne Čermeľ	1 191
Rekonštrukcia železničnej vlečky a osvetlenie SME Malá Lodina	972
Rekonštrukcia železničnej vlečky SME Košice	576
Sociálna budova lesnej škôlky Bujanov (Malá Lodina)	538
Modernizácia Hájovne Kojšov	330
Chata Brest (Kojšov)	253

Budova stolárskej dielne v Čermeli po rekonštrukcii

Hájenka Opátka

Snehová jama na uskladnenie sadbového materiálu na LŠ Bujanov

Poľovnícka chata Brest, LUC Kojšov

Sociálna budova LŠ Bujanov, LUC Malá Lodina

Lesovňa Košická Belá po rekonštrukcii

Javor horský (Acer pseudoplatanus) - lokalita Brest, LUC Kojšov

Summary

The book called 'Municipal Forests of Košice at the Turn of Millennia' represents a short retrospection of existence of the forests embracing the town of Košice. The symbiosis of the town and surrounding forest property has been going on for approximately 700 years. The 10th anniversary of 'Mestské lesy Košice s.r.o.' (Municipal Forest Enterprise Ltd.) foundation is a convenience for publication of this book.

The latter-day history of the forest estate administration started in 1992 when municipal property rights to forests were renewed. Afterwards, the Town Council of Košice passed a decision on establishment of its own forest enterprise for the purpose of property administration.

Brief History of Košice Forests

The riches of the forests has played very important role in everyday life of town dwellers. In the past it was mainly for their wood production used for construction of dwellings, tools manufacturing and heating. Later the forests became the basic condition of development of mining, craft production and metallurgy. From the beginning of the 18th century the forests have given townees also an opportunity to take a rest-cure and recreation.

The forest estate of Košice was, for the first time, mentioned in historical documents originated from the 13th century. At that time it was called as 'Black Forests' (*Silva nigra*) or 'Big Forests' (*Silva magna*). This names coming from the years of 1249 and 1261 give evidence to an extensive forest plot. The area of the town land property has been gradually increasing, so that at the end of the 19-th century it became the largest municipal land property in former Hungarian state.

The development of mining stimulated the issue of the first set of rules which regulated also the conditions of forest utilization. As early as in 1563 the first forest order was issued by town authorities in Košice.

The Forest Order issued in 1565 by Emperor Maximilian II and Terežian Forest Guidelines from 1769 lied the foundations of modern Slovak forest management. These guidelines determined basic rules to secure continual and well-balanced harvest planning (exploitable age, reproduction methods, reforestation duty etc.) and appropriate control mechanism. Hungarian Forest Law came into force in 1879 and represented the first complete, integral legal form in the history of Slovak forestry. It set down the duty to manage forests according to previously approved forest management plans.

Regarding the organizational structure of forest administration in Košice, it is known that in 1879 it was divided into 6 forest districts with the seats in Košice, Myslava, Malá Lodina, Kostolany, Rokycany and Garadna. At that time the area of municipal forests covered more than 29,229 cadastral acres and was administered by 32 forest managers.

Basic Characteristics of Košice Forest Property

At the present times the municipal forest estate of Košice belongs to the largest forest properties in non-state sector in Central Europe. In the framework of the Slovak Republic, it covers 0.4 % of country's territory, 1 % of the area of forest land and more than 10% of municipal forests' acreage. The present area of municipal forest estate of Košice contains 19,295 hectares of forest land which include 18,827 hectares of forest stands. From the viewpoint of state administrative division, the forest estate is situated in Košice region, it reaches 6 districts (Košice I – IV, Košice-okolie, Gelnica) and 25 cadastral areal units. Concerning management-plan division the area is divided into 5 forest management-plan areas (LHC: Čermel', Sokol', Opátka, Malá Lodina, Kojšov). Forest stands are managed in accordance with approved forest management plans valid for 10 years ahead which are worked out by Lesoprojekt, a state-guided institution.

From the geological point of view the area represents a varied mixture of rocks. Besides calcspars we can often find the rocks of crystallinum.

The mild climate of the area is characterised by the monthly temperature averages ranging from - 5 °C in January to 16-17 °C in July. The mean annual rainfall amounts to approximately 700-800 mm. Waters from the area are drained by the rivers Hornád and Hnilec through their affluents. The most common types of soils are brown forest soils and rendzinas. Vegetation is arranged into various stages ranging from the 2-nd to the 7-th stage. The 4-th (beech) stage and 5-th (fir-beech) stage are prevailing and represent 2/3 of the whole area. The most extensive forest type groups are *Fagetum pauper* (23%) and *Fageto-Abietum* (22%). As for forest tree-species composition, it is dominated by broadleaved that have the abundance of 83%.

Present Forest Property Administration

The town of Košice has taken up running of its forests in 1993 after 40-year long interruption during which the forests were utilized by the state. Since then the forest property has been administered by Mestské lesy Košice s.r.o. (ML Košice) - Municipal Forest Enterprise of Košice Ltd.. The town itself has been the only limited partner in the company. The 10-year history of the company has started on 13th May 1993 (the date of company foundation). It has been running the forest property on the basis of the lease contract concluded with the town.

According to business law the company has created its bodies which include:

- The General Meeting
- The Statutory Bodies
- The Supervisory Board

Duties of the enterprise in the field of forests' administration result from the relevant forest acts (No. 61/1977 of Coll., No. 100/1977 of Coll.). The organizational structure of ML Košice is formed by headquarters in Košice, 5 forest districts (Sokol', Čermel', Opátka, Malá Lodina, Kojšov), 2 central conversion landings (Košice, Malá Lodina) and 1 transport and service centre (Košice).

The silvicultural systems applied in Košice forests are defined as ecological, nature-friendly forest manage-

ment. Their ambition is to preserve a natural character of the forest with emphasis on species and age heterogeneity. Trend of applying regeneration methods on the basis of shelterwood felling has increased recently. Their application has led to attaining a high standard of natural regeneration percentage, mainly in broad-leaved stands.

Approved stands (912 ha), seed stands (9 ha) and 179 plus (selective) trees represent an important original source of reproduction stock. Productional acreage of 12 forest nurseries (4.42 ha) enables growing sufficient quantity of plants for planting out and partly also for sale.

Forest tending consists of young growth tending cleaning and thinnings. While in young growth tending a negative selection prevails, later preferring of crown thinning with positive selection dominates.

An integral part of silviculture is forest protection. In conditions of ML Košice it reposes on taking measures for preventing insect gradation (leaf-eating and sucking insects, bark beetles and wood borers) and game damage.

Mestské lesy Košice s.r.o. take part in the programme of European society 'Pro Silva' which represents the subjects aiming towards nature-friendly forest management based on the principle of permanently feasible (sustainable) development of natural resources.

Total growing stock of the Košice forests is about 4.7 mil. m³ which means the average standing volume of 253 m³/ha by mean annual increment of 5.5 m³/ha. Average annual timber felling possibilities of ML Košice are on the level of cca 80,000 m³. In comparison with conditions of Slovakia as a whole, the salvage (incidental) felling is on tolerable level up to 20% due to prevailing area covered by broadleaved stands.

Cutting, delimiting and skidding are carried out by contractors using powersaws and skidders special forest wheeled tractors. Trees are delimited where felled and timber is hauled to roadside landings by whole-stem logging. Then the whole stems are hauled by hauling sets for transport of long wood equipped with hydraulic booms to central conversion landings. There assortments are produced and loaded on freight cars heading for the customers.

The main game species of Košice forests are represented by red deer, roe deer and wild boar. Among the beasts of prey we can find wolf, lynx, wild cat and also brown bear. The area of the municipal forests of Košice is divided into several hunting grounds. Two of them (Čermel, Zálom) are used for commercial purpose by ML Košice Ltd. The others are utilized by registered hunters' associations on the basis of lease contracts.

In the past 10 years the timber market in Slovakia has been characterised by imbalance of supply and demand. While in 1990s an insufficient demand after pulp wood caused problems, the last 2 years fluctuations in the demand after assortments of beech timber (logs III A,B quality class) have negatively influenced the situation in revenues.

The international forest certification process (according to FSC method) has started recently in the interest of improving our company's market position. Getting the FSC certificate will testify that forest management answers ecological, social and economic standards.

Each forest stand performs more than one function and non wood-producing (public beneficial) functions are equal to wood-producing ones. According to their purpose Košice forests are divided into 3 categories: commercial (production) forests (51%), protective forests (14%) and special-purpose forests (35%).

Protective forests are represented mainly by:

- forests on extreme sites, e. g. on hillsides with shallow soils (880 ha);
- other forests with prevalent soil protection function (1,800 ha).

In the framework of special-purpose forests we can find:

- suburban recreational forests serving for public recreation – Forest Park of Košice (4,365 ha);
- forests in buffer zones of water reservoirs (1,097 ha);
- parts of forests influenced by air pollutants (814 ha).

From the point of view of nature conservation the most valuable areas of Košice forests can be found in 5 national nature reserves (Vozárska, Bokšov, Humevec, Sívec, Bujanovské dubiny) and 1 nature reserve (Vysoký vrch) covering together cca 604 ha.

Stabilized and educated personnel represents the fundamental condition of fulfilling the company's targets. Personnel structure is formed by technicians, permanent and seasonal workers. The direct execution of forest administration is carried out by 16 certified forest managers. Several educational activities have been organized in order to improve employees' qualification. Besides various forms of external vocational training, among the most appreciated are practical demonstrations focused on consideration of applicability of silvicultural measures which are held annually in the framework of 'Foresters' Days'.

As far as public relations are concerned, the main activities of the company can be summed up as follows:

- arranging of 'Forest Schools' for school children in the purpose of forming their positive approach to forest environment
- company's contribution to annually held town celebration events ('Days of the Town', 'Košice Christmas')
- open up the forest environment to the public by constructing, upkeeping and marking tourist paths and cycling routes
- informing the public about up-to-date activities and events in the framework of Košice forests via regional press

We hope you have been interested in this short excursion in Košice forests and the company of Mestské lesy Košice s.r.o.

May this book always remind you of a beautiful piece of Slovak Forests.

Vianočný strom pre mesto Košice

Zoznam použitej literatúry

1. časť:

- Kloczko, J.: **Kassa szab. kir. város erdőségeinek erdőszak leirati vázlat** (Kassa, 1869)
- : **Kassa Reppi-I vadászmenház Emlékkönyve 1891** (I. – II.) (rukopis, 1891 – 1937)
- Szönyey, I.: **Kassa erdőgazdasága** (In.: Magyarország vármegyei és városai, I. kötet, Abauj – torna vármegye és Kassa, Apollo, 1896)
- : **Kassai és Abauj – tornamegyei kalauz czimtár 1903** (Werfer, 1903)
- László, B.: **Kassa szab. kir. város és Abauj – torna vármegye cím – és lakásjegyzéke 1910. évre** (Kassai hírlap, 1910)
- : **Felsőmagyarország politikai napilap Albuma** (Kassa, 1911)
- Karsai, K.: **A Karsai – Pfister – Balassa – féle erdei függőpálya** (In.: Erdészeti lapok, LV évf., Budapest 1916, 13 – 14 füzet)
- : **Nový adresár mesta Košíc a okolia 1929** (Jaschkó, 1929)
- : **Výkaz zamestnancov politickej a policajnej správy v krajine Slovenskej** (Bratislava, 1937)
- : **Magyar politikai és közigazgatási compass 1919 – 1939** (Budapest, 1939)
- : **Abauj – torna vármegye** (A Vármegyei szociográfiák kiadóhivatala, 1940)
- Aranyossy, A.: **Mozaik. Tarka elbeszélések s Kassai Vadásztársulat –ról főleg tagságom első idejéből és az azt megelőző időkből** (rukopis, 1940)
- Karsai, K.: **Kassa sz. kir. város, mint erdőbirtokos** (Orsz. Erdészeti Egyesület, 1940)
- Reminiczky, K.: **Kassai vadászhistóriák** (WIKO, 1940)
- Kavuljak, A.: **Dejiny lesníctva a drevárstva na Slovensku** (Lesnícka a drev. ústredňa Bratislava, 1942)
- Halága, O.: **Archív mesta Košíc. Spríevodca po fondoch a zbierkach** (MV Praha, 1957)
- Olexa, L., Vipler, V.: **V tieni šípových krížov** (Krajský dom osvety, 1959)
- kol.: **Naučný slovník lesnícký I. – III.** (ČSAZV, 1959 – 1960)
- kol.: **Štátny archív v Košiciach. Spríevodca po archívnych fondoch II.** (SAV, 1965)
- Halága, O.: **Právny, územný a populačný vývoj mesta Košíc** (MsNV v Košiciach, 1967)
- Kepšta, D.: **Úloha lesa a lesného hospodárstva v dejinách Oravy** (In.: Zborník Oravského múzea 1, Banská Bystrica, 1968)
- Varsik, B.: **Osidlenie Košickej kotliny 1.-3.** (SAV, 1973)
- Kirst, J., Potemra, M.: **Mestská správa v Košiciach v rokoch 1848 – 1945 I. – III.** (ŠVK Košice, 1984)
- Mihóková, M.: **Hospodársky život v Košiciach v rokoch 1848 – 1918 I. – II.** (ŠVK Košice, 1984)
- Molnár, L. a kol.: **Naše poľovníctvo** (Obzor, 1984)
- Halága, O.: **Silva nigra a lesy košického domínia** (In.: Zborník lesníckeho, drevárskeho a poľovníckeho múzea Antol, zv. 13., 1985)
- Príkryl, L. V.: **Dejiny speleológie na Slovensku** (Veda, 1985)
- Sahul, Š.: **Kronika podniku Východoslovenské štátne lesy Košice** (Východoslovenské štátne lesy, 1985)
- Gašpar, J.: **Prírodné, vlastivedné a turistické zaujímavosti Košickej Belej a okolia** (OT TJ VSŽ, 1987)
- Gašpar, J.: **Z turistickej histórie Jahodnej** (In.: Zimný zraz turistov Košice – Jahodná, 16. – 17.1.1988)
- Gašpar, J. a kol.: **História turistiky v Košiciach** (MV ČSRTV, 1988)
- Hell, P. a kol.: **Poľovnícky náučný slovník** (Príroda, 1988)
- Gašpar, J.: **Po starých chodníkoch okolia Košíc** (In.: Krásy Slovenska, roč. 67, Bratislava 1990, č. 1)
- Halága, O.: **Počiatky Košíc a zrod metropoly** (Mesto Košice, 1992).
- Rakušan, C. a kol.: **Myslivecký slovník naučný** (Brázda, 1992)

- Mihóková, M.: **Slovník košických osobností** (ŠVK Košice, 1995)
 Tancsák, J.: **Milénium 1896 a Millecentenárium 1996 Košice** (rukopis, 1997)
 Gašpar, J.: **História turistických a výletných miest okolia Košíc do roku 1945** (In.: Menej známe kapitoly z dejín Košíc za ostatných sto rokov, Dejepisný spolok v Košiciach, 1999)
 Gašpar, J.: **Križe a kaplnky Bankova. Zo zabudnutej minulosti okolia Košíc III.** (In.: Listy košické, roč. II., č. 5-6, 20. 12. 2000)

2 - 3. časť:

- Balabán K., Kotlaba:
 Mihálik Š. a kol.:
 Randuška D.:
 Jurík Ľ. a kol.:
 Kolektív:
 Randuška D., Križo M.:
 Čaputa A., Holčík J., Berge:
 Grék a kol.:
 Korpeľ Š. a kol.:
 Ronay E., Dejmal J.:
 Dvorščák P. a kol.:
 Chorvát P., Zalibera J.,
 Žihľavník A.:
 Ilavský J., Kern J.:
 Kamenský M. a kol.:
 Paulenka J. a kol.:
 Ilavský J.:
 Korpeľ Š., Saniga M.:
 Križová E.:
 Sauer F.:
 Žihľavník A.:
 Linderová R., Gecovič M.:
 Varínsky J. a kol.:
 Kolektív:
 Sládek J.:
 Bludňovský Z. a kol.:
 Aas G., Riedmiller A.:
 Bakoš A., Hell P.:
 Herz J., Ciberej J. a kol.:
 Hronc J. a kol.:
 Kokordák J. a kol.:
 Saniga M.:
 Šmelková Ľ.:
 Šmelková Ľ. a kol.:
 Kolektív autorov:
 Sušková H.:
- Atlas dřevokazných húb** (SZN, 1970)
Chránené územia a prírodné výtvory Slovenska (Príroda, 1971)
Lesné rastliny vo fotografii (Príroda, 1972)
Lesné cesty (1984)
Zborník lesníckeho a drevárskeho múzea č. 13 (Osveta, 1985)
Chránené rastliny (Príroda, 1986)
Atlas chránených živočíchov Slovenska (Obzor, 1987)
Zásady hospodárenia v lesoch Slovenska postihnutých imisiami (Príroda, 1991)
Pestovanie lesa (Príroda, 1991)
Lesná ťažba (Príroda, 1991)
Lesnícke stavby a meliorácie (ÚVWPLH, 1994)
Hospodárska úprava lesov vo väzbe na obhospodarovanie lesov (ÚVWPLH, 1994)
Sprístupňovanie lesov, ťažba, doprava a manipulácia dreva (ÚVWPLH, 1994)
Pestovanie lesov (ÚVWPLH, 1994)
Ochrana lesov a poľovníctvo (ÚVWPLH, 1994)
Ekologické obhospodarovanie lesov pre ich nepretržitý rozvoj (LVÚ, 1995)
Prírode blízke obhospodarovanie lesa (ÚVWPLH, 1995)
Fytcenológia a lesnícka typológia (TU Zvolen, 1995)
Vtáky lesov, lúk a polí (Ikar, 1995)
Mapovanie lesných pozemkov a kataster nehnuteľností (ÚVWPLH, 1995)
Vývoj organizácie a riadenia lesníctva na Slovensku (LVÚ, 1996)
Významnejšie sa aktivizujúci škodcovia lesov na Slovensku (LVÚ, 1996)
Financovanie v lesníctve (TU Zvolen, 1996)
Ryby, vtáky, cicavce, zver (TU Zvolen, 1997)
Lesní hospodárství v České republice (LČR, 1998)
Stromy (Slovart, 1999)
Poľovníctvo 1, 2 (P a R PRESS, 1999)
Slovenské poľovnícke názvoslovie (P a R PRESS, 2000)
Príroda Košíc (Výskumný ústav pôdohospodárstva a ochrany pôdy Bratislava, 2001)
Príroda Košíc (2001)
Pestovanie lesa II. (ÚVWPLH, 2001)
Pestovanie lesa I. (ÚVWPLH, 2001)
Lesné škôlky (ÚVWPLH, 2001) Tatraobchod, Export-Import (Partizánske, 2001)
Prírode blízke obhospodarovanie lesov na Slovensku (Lesnícka sekcia MPo, 2001)
Produkcia a používanie reprodukčného materiálu lesných drevín v podmienkach súčasnej legislatívy (LVÚ, 2002)

Zdycha P., Ďurčík V.,
 Urgela J.:
 Ministerstvo
 pôdohospodárstva SR:
 Kolektív autorov:

Dejiny lesníctva (TU Zvolen, 2002)

Správa o lesnom hospodárstve v SR 2000, 2001, 2002 (Zelená správa)

Výskyt škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska v roku 2001 a prognóza na rok 2002 (LVÚ, 2002)

- **Súbor zákonných predpisov na úseku lesného hospodárstva, poľovníctva a ochrany prírody, Praktická príručka odborného lesného hospodára** (ÚVWPLVH, Zvolen, 1997)
- **Rozbory hospodárenia a Výročné správy spoločnosti Mestské lesy Košice s.r.o. za roky 1994 – 2002**
- **Inventarizácia lesnej dopravnej siete** (Mestské lesy Košice s.r.o. 6/2002)

Obsah

PRÍHOVOR	3
1. Z HISTORIE KOŠICKÝCH LESOV	6
1.1. Vznik a územný vývoj lesného majetku mesta	6
1.2. Lesné zákony, nariadenia a štatúty	9
1.3. Organizácia a spravovanie mestského lesného majetku	12
1.4. Hospodárenie a práca v mestských lesoch	35
2. CHARAKTERISTIKA LESNÉHO MAJETKU MESTA KOŠICE	52
2.1. Rozsah lesného majetku	52
2.2. Rozmanitosť prírodných pomerov	54
3. HOSPODÁRENIE S LESNÝM MAJETKOM V SÚČASNOSTI	66
3.1. Základné údaje o obhospodarovateľovi	66
3.2. Pestovanie a ochrana lesa	67
3.3. Produkčné funkcie lesa	78
3.4. Poľovníctvo	86
3.5. Obchod s drevom	88
3.6. Verejnoprospešné funkcie lesa	89
3.7. Ľudské zdroje a ich rozvoj	98
3.8. Hospodárske výsledky a vybrané ukazovatele	104
SUMMARY	111
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	115

Mestské lesy Košice na prelome tisícročí

Autori:

JUDR. JÁN GAŠPAR - 1. časť
ING. ĽUBOMÍR JUHÁS - 2.-3. časť
ING. JULIAN TOMAŠTÍK - 2.-3. časť
ING. MIROSLAV TÖKÖLY - 2.-3. časť

Vydalo: Vydavateľstvo KARNAT - Karol Pástor, Košice
pre Mestské lesy Košice, s.r.o.

Zodpovedný redaktor:

ING. JULIAN TOMAŠTÍK

Technická spolupráca:

MGR. ANDREA KEREKEŠOVÁ, ADRIANA SZCUREKOVÁ, JÁN TANCSÁK

Tlač: KARNAT - Karol Pástor, Košice

Vydanie prvé

Náklad 700 ks

Grafický návrh a spracovanie:

Grafické štúdio pri Rade pre poradenstvo v sociálnej práci Košice,

BOHUMIL KAMAN A JÁN VARCHOLA

© Mestské lesy Košice s.r.o., 2003

ISBN 80-968586-6-1

ISBN 80-968586-6-1